

ගෝමරන්කඩවල ප්‍රාදේශීය සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ගෝමරන්කඩවල ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෝමරන්කඩවල ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ.

සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති වීමේ අවදානම් හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදු වන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදු වන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදු වන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රාව්‍යතාවයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මගහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මගහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවූවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කාර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප නොවේ.

(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2023 නොවැම්බර්, දෙසැම්බර් මාස සඳහා ණයගැති ප්‍රතිපාදනය කර තිබූ උසාවි දඩ රු.400,000 සඳහා 2024 වර්ෂය තුළදී ලැබී තිබූ රු.632,750 ක මුදලක් ණයගැති ලෙස අඩුකර තිබුණි. ඒ අනුව සත්‍ය ණයගැති ශේෂය හා සමුච්චිත අරමුදල රු.232,750 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සැකසීමේදී ගැලපීම් කර නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ගිණුම් නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) ප්‍රවර්ධන වර්ෂයේ ව්‍යාපෘති 03 කට අදාළව ගෙවිය යුතු රු.2,852,454 ක් ණයහිමි යටතේ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	එම	එම
(ඇ) වර්ෂය අවසානයට ලැබිය යුතු රු.207,537 ක් වූ හිඟ ස්ථාවර තැන්පත් පොළි වටිනාකම ගිණුම්වල පෙන්වා නොතිබුණි.	එම	එම
(ඈ) ගෝමරන්කඩවල හා මැදවව්විය ජල යෝජනා ක්‍රම දෙකට අදාළව ජල සැපයුම් ලබාදීමේදී අයකරගත යුතුව තිබූ රු.1,523,031 ක මීටර් ගාස්තු වටිනාකම ගිණුම්වලට ගෙන නොතිබුණි.	එම	එම

1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාතර්‍ය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම් විෂයයන් 05 ක අවසාන ගිණුමට අනුව ආරම්භක ශේෂය හා උපලේඛනයට අනුව ආරම්භක ශේෂය අතර රු.330,168 ක නොසැසඳීමක් පැවතුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නොසැසඳීම් නිවැරදි කර ගිණුම් ගැලපිය යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණු එකතුව රු.156,795,151 ක් වටිනා ගිණුම් විෂයයන් 04 ක් සඳහා අයිතිය තහවුරු කරන ලියවිලි, ස්ථාවර වත්කම් ලේඛන, තොග ආගනන වාර්තා සහ ගබඩා ලේඛන ආදී සාක්ෂි ඉදිරිපත් නොවීම නිසා සතුටුදායක ලෙස සත්‍යාපනය කිරීමට නොහැකි විය.	ඉදිරියේදී මෙම සියලු ලේඛන පිළියෙල කර ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ගිණුම් ශේෂ සනාථ කරගත හැකි නිවැරදි තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනත			
(i) වගන්තිය 24	සභාව විසින් ඉදිකර ඇති මාර්ග ඉන්වෙන්ට්‍රිගත කර එම මාර්ග ගැසට් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මාර්ග පිළිබඳ දත්ත යාවත්කාලීන කිරීම ආරම්භ කර ඇති බවත් ඉදිරියේදී එම මාර්ග ගැසට් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බව.	ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) 159 වගන්තිය	සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අයවිය යුතු රු.9,039,778 ක හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු මේ වන විටත් සිදු කරන බව.	ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(2) වගන්තිය	ගිණුම් සමඟ ඉදිරිපත් කළ යුතු කාර්යසාධන වාර්තා ගණන්දීමේ නිලධාරියා විසින් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 1989 අප්‍රේල් 17 දිනැති අංක 554/5 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ එලකරන ලද 1988 ප්‍රාදේශීය සභා මූල්‍ය හා පරිපාලන රීති මාලාව			
218 වැනි රීතිය	පිරිවැය රු.145,162,395 ක ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි සෑම වර්ෂයකට වරක් තක්සේරු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බව.	ප්‍රාදේශීය සභා රීති ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි

මුදල් රෙගුලාසි 138	සියළුම ගෙවීම් නිසි බලධරයෙකු විසින් සහතික කළ යුතු වුවත් අවස්ථා 06 කදී කරන ලද රු.715,460 ක් වටිනා ගෙවීම් සහතික කිරීමකින් තොරව ගෙවීම් කර තිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදි කර ගැනීමට කටයුතු සිදු කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ) රාජ්‍ය පරිපාලන හා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශයේ 02/2018 චක්‍රලේඛය	මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී සකස් කර ගැනීමට කටයුතු සිදු කරන බව.	රාජ්‍ය පරිපාලන හා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශයේ චක්‍රලේඛය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඊ) අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ අංක 04/1994 හා 1994 පෙබරවාරි 18 දිනැති චක්‍රලේඛය	සෑම මාණ්ඩලික නිලධාරියෙකු විසින් වාර්ෂිකව තම වත්කම් බැරකම් ප්‍රකාශ කළ යුතු වුවත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී නිවැරදිව සිදු කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරන බව.	අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ චක්‍රලේඛය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ 31 දෙසැම්බර් 2024 .පුනරාවර්ථන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.2,176,025 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්ථන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.2,510,982 ක් විය .

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, ත්‍යාග ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

සභාපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඉදිරිපත් කර තිබූ ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල්කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්	2024				2023			
		බිල්කළ ආදායම්	රැස්කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්	බිල්කළ ආදායම්	රැස්කළ ආදායම්	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	
	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	රු.000	
ව්‍යාපාර හා බදු කුලී	650	425	535	297	500	381	381	407	
ජල ගාස්තු	1,200	1,614	1,437	1,523	1,000	1,158	712	1,346	
වෙනත් ආදායම්	500	1,135	1,252	213	535	329	-	330	
එකතුව	<u>2,350</u>	<u>3,174</u>	<u>3,224</u>	<u>2,033</u>	<u>2,035</u>	<u>1,868</u>	<u>1,093</u>	<u>2,083</u>	

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.296,752 ක හිඟ කුලී ආදායමක් පැවති අතර එයින් රු.173,392 ක් වූ කුලී ආදායම් වසර ගණනාවක සිට හිඟව පැවැතුණි.	ආදායම් පරීක්ෂක දැනුවත් කර හිඟ කුලී ආදායම් අය කරගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව	හිඟ කුලී අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුබසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව අනාවරණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 126 වගන්තිය යටතේ සභාව තුළ ආදායම් උත්පාදනය කළ හැකි අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී අතුරු ව්‍යවස්ථා පැනවීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	ප්‍රාදේශීය සභා පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය .

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) බල ප්‍රදේශය තුළ සිදු කරන ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු නියාමනය කිරීම සිදු කළ යුතු වුවද, 2021 ත් 2024 ත් අතර වර්ෂ වෙනුවෙන් එකඟ ඉල්ලුම් පත්‍රයක් හෝ ලැබී නොතිබුණු අතර ආයතනය විසින් නඩත්තු කරන ලද අනවසර ඉදිකිරීම් ගොනුව තුළද එවැනි ඉදිකිරීම් කිසිවක් සටහන් කර නොතිබුණි.	ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක් බැවින් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් අවම මට්ටමක පැවතීම ඊට හේතු වශයෙන් නිරීක්ෂණය කළ හැක. කෙසේ වෙතත් ප්‍රදේශයේ විටින් විට සිදු කරනු ලබන ඉදිකිරීම් හා සංවර්ධන කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවක් මගින් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට ඉදිරියේදී ක්‍රියා කරනු ලැබෙන බව.	ඉඩම් සංවර්ධන කටයුතු නියාමනය කළ යුතුය.
(ආ) සභා බල ප්‍රදේශයේ එක්රැස්වන කසල වෙන් කිරීමකින් තොරව රැස්කර එම කසල වනජීවී කලාපයක් වන කිඹුල් මැටියාව, ගෝරමන්කඩවල යන ස්ථානයට බැහැර කරනු ලබන බව නිරීක්ෂණය විය. 2021 වර්ෂය තුළදී නැගෙනහිර ආණ්ඩුකාර කාර්යාලය මගින් කොම්පොස්ට් ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලක්ෂ 10 ක ප්‍රතිපාදන ලබාදී තිබූ නමුත් සේවක හිඟය, යන්ත්‍ර සුත්‍ර ප්‍රමාණවත් නොවීම, නිසි පුහුණුවක් නොලැබීම මත ව්‍යාපෘතිය අසාර්ථකව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.	සභා බල ප්‍රදේශය තුළ විශාල වශයෙන් කසල එක්රැස් නොවන බවත් සුළු වශයෙන් එක්රැස්වන කසල වැඩි ප්‍රතිශතයක් දිරාපත් වන කසල වන හෙයින් ජනාවාස නොමැති කිඹුල්මැටිය ප්‍රදේශයට මුදා හරින බවත් ඉදිරියේදී මෙම ස්ථානය කසල කළමනාකරණය මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමට අවශ්‍ය කටයුතු ආරම්භ කර ඇති බව.	සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය විධිමත්ව සිදු කළ යුතුය.

3.3 නිශ්කායර් හෝ උණ උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2021 වර්ෂය තුළදී කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය සඳහා රු.485,500 ක් වැයකර බහුකාර්ය කැබලි කිරීමේ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගෙන තිබුණද 2024 වර්ෂය අවසන් වන විටත් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා නොගෙන අනහැර දමා තිබුණි.	කසල කළමනාකරන මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීමෙන් පසු එම යන්ත්‍රය භාවිතයට ගැනීමට කටයුතු සිදුකරන බව.	ව්‍යාපෘති කටයුතු සමාලෝචනය කර ඉදිරි කටයුතු ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
(ආ) ඉන්ධන පරීක්ෂාවක් සිදු කළ යුතු වුවත් ආයතනයේ පවතින වාහන 11 ක් සඳහා ඉන්ධන දහනය පරීක්ෂා කර නොතිබුණි.	සභාව සතු වාහන සඳහා ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාව කිරීමට ප්‍රධාන ලේකම් ඉංජිනේරු සේවා කාර්යය වෙත දැනුම්දීම් කර ඇති බව.	වත්කම් කළමනාකරණය විධිමත් කර වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

3.4 වෙනත් සංවිධානවලට මුදාහළ සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 19(XII) වගන්තියට අනුව සභාවට අයත් ඉඩමේ හෝ ගොඩනැගිල්ලේ එක් කොටසක් වසර 03 කට අධික දීර්ඝ කාලීන බදු පදනම මත ලබාදීමේදී පළාත් පාලන කරුණුවලට වගකීම දරණ විෂය භාර ඇමතිතුමාගේ පෙර අනුමැතිය ලබාගත යුතුව තිබුණි. නමුත් වසර 20 කට අදාළ දීර්ඝ කාලීන බදු ගිවිසුම් මත අදාළ විෂයභාර ඇමතිතුමාගේ පෙර අනුමැතියකින් තොරව සභා ගොඩනැගිල්ලේ වහලය මත සූර්ය විදුලි පැනලය සවිකිරීමට සිනෝ ලංකා පවර් ජෙනරල් පෞද්ගලික සමාගමට ලබා දී තිබුණි.	කාර්යාලය ගොඩනැගිල්ලේ වහලය අලුත්වැඩියා කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය බැවින් සෝලා පවර් සිස්ටම් සවි කිරීමට ගිවිසුම් අත්සන් කර නොමැති බව පළාත් පාලන කොමසාරිස්තුමාගේ උපදෙස් අනුව කටයුතු කර සිදු කර ඇති බව.	ආදායම් උපයාගත හැකි ආකාරයට ගිවිසුම් සංශෝධනය කර නීති උපදෙස් අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාවේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව හා සත්‍ය වශයෙන් සිටින සේවක සංඛ්‍යාව සලකා බැලීමේදී තනතුරු 05 ක පුරප්පාඩු 10 ක් පවතින බව අනාවරණය විය. මෙම පුරප්පාඩු කඩිනමින් පිරවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.	නව පත්වීම් ලබා නොදීමේ රජයේ ප්‍රතිපත්තිය තීරණය මත බඳවාගැනීම් අත්හිටුවා ඇති බැවින් එම පුරප්පාඩු පුරවාගැනීමට නොහැකි වී ඇති බව.	පුරප්පාඩු පියවීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පළාත් භාණ්ඩාගාර PT/18/2022 2022 දෙසැම්බර් 15 දිනැති වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව හා 1988 ප්‍රාදේශීය සභා මූල්‍ය හා පරිපාලන රීති අංක 168 අනුව ඉකුත් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් සාරාංශයේ විස්තර හා ගෙවීම් වවුචර් හා වර්ගීකරණ ප්‍රකාශද සමඟ එක් එක් වර්ෂයේ ගිණුම් ඊළඟ වර්ෂයේ පෙබරවාරි 28 දිනට ප්‍රථම බලධාරියා විසින් විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම් 2024 අප්‍රේල් 10 වන දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.	විෂය නිලධාරීන් නොමැතිකමින් මෙම ප්‍රමාදය සිදුව ඇති අතර, ඉදිරි වසරේ සිට නියමිත දිනය මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බව.	පළාත් භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු අයවැය ලේඛනයට අනුව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් හා වියදම් තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් සමඟ සැසඳීමේදී ආදායම් විෂයයන් ක 06 2 සියයට.150 සිට සියයට 32.92 දක්වාද වියදම් විෂයයන් ක සියයට 04 12.52 සිට සියයට 65. ක් දක්වාද 75 විචලනයක් නිරීක්ෂණය වූ බැවින් අයවැය ලේඛනය ඵලදායී පාලන කාරකයක් වශයෙන් යොදාගෙන .නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය	අඩු ආදායම්ලාභී සභාවක් බැවින් අයවැය මගින් සැලසුම් කළ පරිදි ආදායම් නොලැබීම හේතුවෙන් වියදම් කළමනාකරණය කර ගැනීමට සිදුවීම වැඩි විෂය ප්‍රතිපාදන ඉතිරි වීමට එකී කරුණ බලපා ඇති අතර, ඉදිරියේදී නිසි කළමනාකරණයකින් හා පාලනයකින් යුතුව අයවැය ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු සිදු කරන බව.	අයවැය තාත්ත්විකව පිළියෙල කළ යුතුය.

4.3 පාරිසරික ගැටළු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
ජාතික පරිසර පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් වන සතුන් කැලි කසල පාරිභෝජනය කිරීම සඳහා මාර්ගයට පැමිණීමෙන් මාර්ග අවහිර වීම මත සතුන් මෙන්ම ප්‍රදේශවාසීන්ද ගැටළුකාරී තත්ත්වයකට මුහුණ පා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.	කිසිදු පාරිසරික ගැටළුවක් ගෝමරන්කඩවල ප්‍රදේශය තුළ මේ වන තෙක් පැන නැගී නොමැති බවත් එවැනි කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව වෙතින් කිසිදු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් වී නොමැති බව	කසල බැහැර කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුතුය.

4.4 නිරසර සංවර්ධන අරමුණු

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාව විසින් 2017 අංක 19 දරන නිරසර සංවර්ධන පනතේ ඇතුළත් නිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්ක හා අදාළ නිර්ණායක 05 ක් හඳුනාගෙන තිබූ අතර ඉන් 03 ක් ක්‍රියාත්මක තත්ත්වයේ පැවතුණි. එම ඉලක්කවල ක්‍රියාකාරිත්වය ඇගයීම සඳහා මූලික ක්‍රියාකාරී නිර්ණායක (KPI) හා ඒවායේ තත්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය වාර්තා කර නොතිබුණි.

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

ප්‍රාදේශීය සභා මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි නිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක හඳුනාගෙන එම ඉලක්කගත අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනු ලැබේ.

නිර්දේශය

නිරසර සංවර්ධන අරමුණු, ඉලක්ක හා අදාළ නිර්ණායක අත්පත් කර ගත යුතුය.